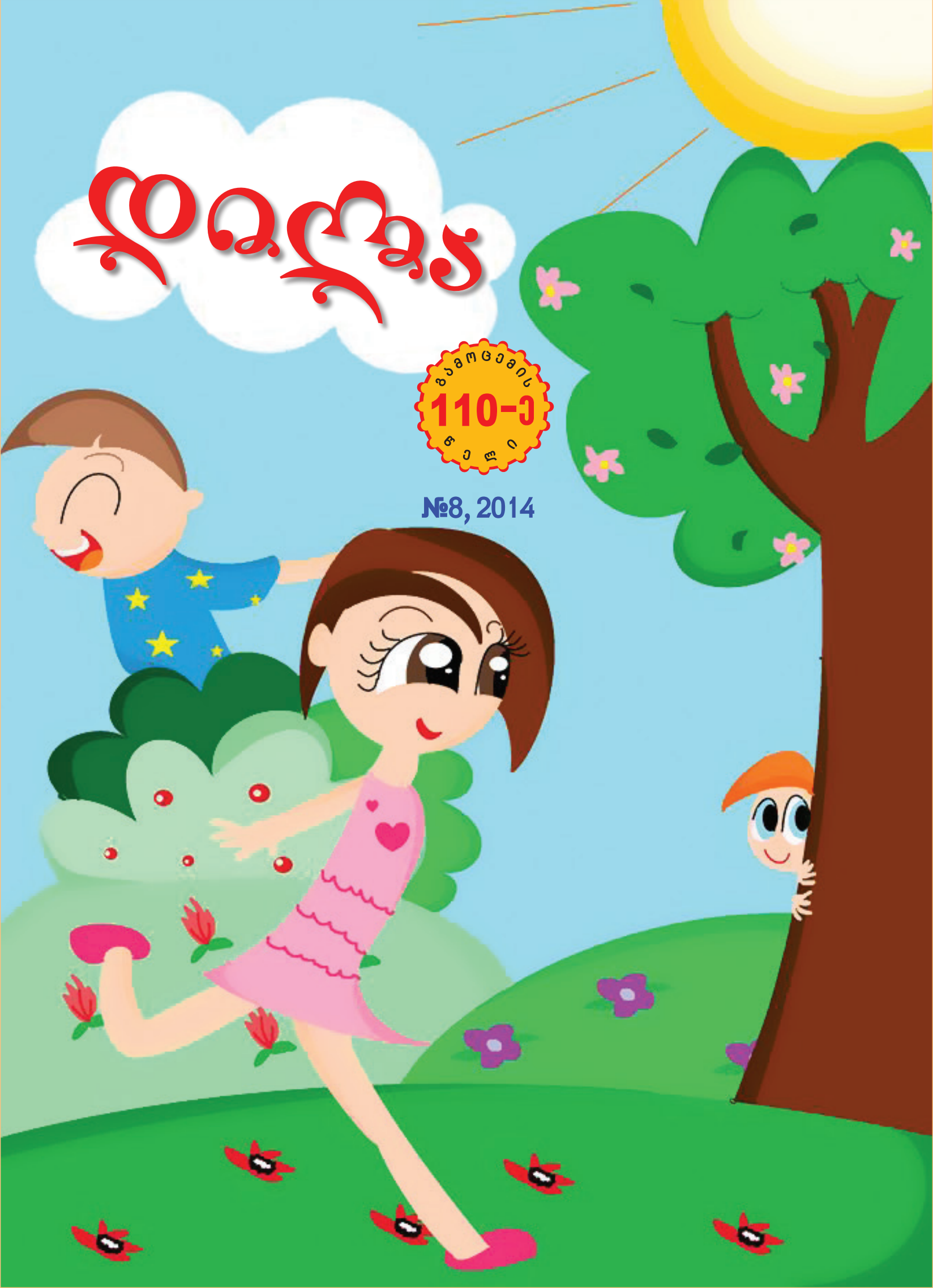

ფიქსი

სამგებანი
110-3
ს ე ს

№8, 2014

მარიამ ნიკლაური

ავტომანქანა

ჩემი ავტომანქანა
 დავექოქე და გაქანდა.
 ზი-ზი! – მიჭქრის გზაზე
 ასჯერ სწრაფად სხვაზე.
 ემინია ბარბის:
 – რა გიყვივით გარბის!
 გადაკვეთა ქუჩა,
 მოედანი, სკვერი,
 გადაავლო გზიდან
 ურიკა და ცხენი.
 მუსრუჭები არ აქვს,
 გარბის, ჰერი, ჰერი!
 აადინა მტვერი
 კუთხესა და კუნჭულს,
 ფრთა მოტყესა ლამის
 ბატის უვითელ ჭუჭულს.

შუქნიშანი ბრახობს:
 – რად არ იცავ წესრიგს?
 წითელს ვანთებ – სდექ, სდექ!
 შენ კი სულ არ გესმის.
 ქვეითი და მგზავრი,
 შეაშინა უველა,
 ბარბი ისევე უვირის:
 – ნელა, ნელა, ნელა!
 დაუძანოთ ჰატრულს,
 გააჩერებს ხელად!
 დათუნია ბღავის:
 ვაი, თავი, თავი!
 დაეჯახა ვაგონს.
 – ზასუსი ვინ ავოს?
 – ვინ და, მძღოლმა! – ბრახობს
 დამსწრეული ავტო:
 აღარ ვეთამაშები
 უწესრიგო ჰატრონს.

გარდაც მშენებია!

პატარა სოლომონი დიდი ცნობისმოყვარე ვინმე გახლდათ. დღეცისმარე სულ იმის იმის ფიქრში იყო, როგორმე ეზოდან გასულიყო და ქვეყანა ენახა.

ერთხელაც ჭიშკარი ღია დაუხვდა. დედა და და-ძმებიც მოშორებით ტრიალებდნენ.

 -მა დრო იხელთა, გარეთ გაბაჯბაჯდა და ჭალისკენ მიმავალ გზას გაუყვა.

გაზაფხულის საამური დილა იყო. ბუნება ყვაოდა. სოლომონი მშვენიერ გუნებაზე ჩანდა; ხალისიანად მიაბიჯებდა და თან მიიმღეროდა: – ვიხ-ვიხ-ვიხ!

ფერდობი რომ ჩაათავა, იქვე, გზის პირას, ხასხასა მოლი დაინახა. ბევრი არ უფიქრია, მივიდა, ცვრიან ბალახს წიწკნა დაუწყო.

სწორედ ამ დროს წითელბიბილოიანმა -მა ჩამოიარა. მოლოთნ შეჩერდა, ფრთები გაშალა და – ყიყლიყო! – ომახიანად შემოსძახა.

– ყიყლიყო კი არა, ვიხ-ვიხ! – შეუსწორა -მა.

– ყიყლიყო! – გაიმეორა -მა ისე, რომ მისთვის ყურადღება არ მიუქცევია და გზა განაგრძო.

 -მა შემცბარმა გააყოლა თვალი და ისევ ბალახის წიწკნა განაგრძო.

გავიდა ცოტა ხანი და ფერდობზე ჭრელი გამოჩნდა. მოდიოდა დინჯად, ცურს მოაქნევდა, თან ზმუოდა:

– მუუ! მუუ!

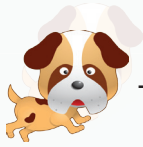
– მუუ კი არა, ვიხ-ვიხ! – აყვიტყვიტდა , მაგრამ -ამ ყურიც არ ათხოვა

– მუუ-მუუ-ს ძახილით წავიდა.

ძროხას მოჰყვა, ვეება, ბანჯგვლიანი. გაბრაზებული ჩანდა, დაიყეფა: – ჰავ, ჰავ!

– ჰავ-ჰავ! – გამოაჯავრა -მა – რითი ვერ გაიგეთ, ჰავ-ჰავ კი არა, ვიხ-ვიხ!

-მა გაკვირვებულმა შემოხედა და, ისეთი ყეფა აუტეხა, -ს შიშისგან ლამის გული გაუსკდა.

მერე მობაკუნდა: - მეეე! მეეე!

-მ ჩამოირბინა: - მიაუ! მიაუ! ხეზე

გააბა: - ოფ-ოფ! ოფ-ოფ! სადღაც აღრუტუნდნენ:

- ღრუტ-ღრუტ, ღრუტ-ღრუტ!

სულ გადაირია. აღშფოთებული მთელი ხმით გაიძახოდა:

- ვიხ-ვიხ! ვიხ-ვიხ!

სწორედ ამ დროს დედა -ც მსვიდა.

- ამ სიშორეს რამ წამოგიყვანა, შვილო?! ძალიან შემაშინე, - უსაყვედურა -ს. მან კი შესჩივლა:

- დედი, მე ვასწავლი, რა უნდა თქვან, მაგრამ ყურს არავინ მიგდებს, ყველა თავისას გაიძახის: ზოგი კიკინებს, ზოგი ზმუის, ზოგიც კნავის! რა ვქნა, აღარ ვიცი!

- არაფერი, ჩემო კარგო, - -ს გაეღიმა, - ჯერ პატარა ხარ, გაიზრდები და თვითონ მიხვდები; ამქვეყნად ყველას თავისი ენა და თავისი ხმა აქვს. ამ ხმაზე მღერის და ამით არის ღამაში. აბა, ყური დაუგდე! გესმის, რამდენნაირი ბგერაა?! ეს სამყაროს ხმებია, ბუნების მშვენიერი სიმღერა!

სოლომონმა სმენა დაძაბა: იქვე, ბალახებში წივწივებდნენ, ყვავილებზე

ბზუოდნენ, სადღაც ტბორში

ყიყინებდნენ, მაღლა ცაში კი

გალობდა...

ერთხანს გაუნძრევლად იდგა და უსმენდა, მერე ღრმად ამოისუნთქა და აღფრთოვანებულმა წამოიძახა:

- მართლაც მშვენიერია!

და როცა შინ ბრუნდებოდნენ, მან იცოდა, რომ დღეს რაღაც ძალიან მნიშვნელოვანი შეიტყო და ჩაფიქრებული -ს ღინჯი ნაბიჯით მიჰყვებოდა.

ქსიანული

კოსანუხი

გიორგი
მატრეველი

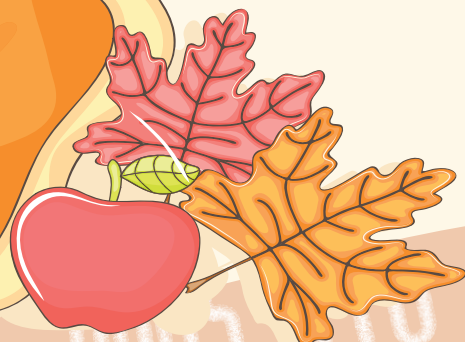
ლანაყაჩი მადიას

მელაკუდა ასწავლის
თავის ლექვებს ანგარიშს
– ამოცანა იქნება,
პატარებო, ამგვარი,
საქათმეში დამიხვდა
ათი თეთრი ვარია
ექვსი წამოვიყვანე,
სხვა არ მომიპარია!
დაუკვირდით, რაც დარჩა
სულ რამდენი ცალია?
თქვა პატარა მელიკომ:
დავიბენი ძალიან
და რომ ვერ გამოვიცნო
განა ჩემი ბრალია?
ორის მეტი სოროში
რომ არ მოგვიყვანია?
ამოცანა, ბავშვებო
არც თუ ისე ძნელია,
დაეხმარეთ როგორმე
პაწაწინა მელიას,
საქათმეში რამდენი
ვარიკელა დატოვა
და რამდენი შესანსლა
მელაკუდა ბატონმა?

ბაბია ლანაყაჩი

რომ დაკრიფა, სწორედ მაშინ
ბებომ მისცა ბავშვებს ვაშლი:
სამჯერ ოთხი – მამუკას!
ორჯერ სამი – სონიას!
ექვსჯერ ორი – თორნიკეს!
ორჯერ ექვსი – ილიას!
მითხარ, ვაშლი ბებიას
სულ რამდენი ჰქონია?!

მამუკას სოკოთა რიცხვი
სამჯერ თექვსმეტი იქნება,
ცელქმა გიორგიმ კი შესძლო
თორმეტიმ მეტის მიგნება,
თინიკოს ექვსჯერ შვიდი აქვს
და სხვაზე მეტი ჰგონია,
აბა, მითხარით სამივეს
რამდენი სოკო ჰქონია!

ციყუნა და კაკალები

ციყუნამ ბინაზე
გააკეთა ამბარი,
შიგ ჩაყარა სამოცი
გაკროლილი კაკალი,
დღეში ორ ცალს იღებდა
და ჰყოფნიდა საკვებად
ათი ცალი მოჰპარეს
ქურდბაცაცა თაგვებმა...
დაფიქრდი და მითხარი,
ვინ იქნება მართალი,
სულ რამდენ დღეს ეყოფა
ციყუნის კაკალი?

ბეღები

ერთ დღეს სამზევეთის ტყისპირა სოფელში ცამდე აწვდილი ბლის ხესთან შექუჩებულმა ბელურებმა ჩოჩქალი და გაწევ-გამოწევა ატეხეს:

- გეყოფა, შენ მეტი ბალი გერგო!
- არა, მე კი არა, შენ!

იმ რია-რიასა და აღიაქოთში სიმართლეს ვინ გასჭყიოდა, კაციშვილი არ იყო გამრჩევი, მაგრამ, მადა ჭამაში მოდისო, და მსუნაგმა ბელურამ თავადვე გამოააშკარავა თავი - მწიფე ბლებით დახუნძლულ ტოტს ნისკარტი ჩაავლო და პირდაპირ ტყისკენ აიღო გეხი. მაშინვე წიოკით დაედევნენ მოძმეები.

- არ დაგისხლტეთ!
- არ გაუშვათ!
- თაფლივით ბლები არაფრით დაანებოთ! - ერთიმეორეზე ყურისწამლებად გაჭყიოლდნენ ბელურები.

ასე სოფლიდან ტყეში და ტყიდან სოფელში ურჩ მოძმეს იმდენ ხანს სდიეს, თავადაც ვერ შეამჩნიეს, მწიფე-მწიფე ბლები სად, როდის ან როგორ შემოეფანტათ.

აბა, ცარიელი ტოტი ვის რად უნდოდა, ფრთები ჩაიქნიეს და, ვითომ აქ არაფერიო, ისევ ერთ დიდ გუნდად შეკრულნი სოფელში უშველებელი ბლის ხისკენ გაფრინდნენ.

გავიდა დრო და შუაგულ ტყეში ოდესღაც ბელურების მიერ მიმოფანტული ბლის კურკიდან წავის სახლის მახლობლად თვალუწვდენელი ბლის ხე ამოიზარდა.

ტყის უჩვეულო ბინადარს ერთხანს ამრეხით უცქერდა წავი. რამდენს შეხედავდა, იმდენს ავიშვიშდებოდა: ვისაც არ ეხარება ყველამ მაინცდამაინც ჩემს ეზოში უნდა გაიდგას ფესვებიო.

კარგა ხანს გრძელდებოდა წავის გაუთავებელი წუწუნი. აი, ზუსტად მანამ, ვიდრე ცამდე აშოლტილმა ხემ ნაყოფი არ გამოისხა და, თითქოს წავის გულის მოსაგებად, ბლის რამდენიმე კუნწულა დროზე ადრე არ შეაწითლა.

ლალი ჯაფარაბევილი

სიზმარი

ნუხელ მესიზმრა კარგი სიზმარი,

ვითომ კეთილი ჯინი ვიყავი.

პატარა ვიყავ, სულ ერთი ციდა, რომ ამოვცოცდი ვინრო ბოთლიდან.

როგორც კი თაფლივით ტკბილ ბალს გემო გაუსინჯა, როგორც კი პირში შაქარით ჩაიდნო, წავმა მაშინვე თავს შემოსძახა:

– წავო, ამ საოცარ ხეს წამით არ უნდა მოშორდე, თორემ, გემო თუ გაუგეს, მორჩა, იცოდე, ერთ ბალსაც არავინ შეგარჩენს!

იმის შიშით, ბლის ჭამაში არავინ შემეცილოსო, წავმა პირველ რიგში იქვე, მის მეზობლად მცხოვრები მახვი აითვალწუნა, რომელიც, მართალია, ვერ ბედავდა, წავისთვის ეთხოვა, გამასინჯეო, თუმცა უცხო ნაყოფით უხვად დახუნძლულ ხეს დროდადრო საეჭვო ინტერესით გახედავდა ხოლმე.

წავმა იფიქრა, იფიქრა და, რადგან ხეზე ნაყოფი ერთნაირად არ მწიფდა, აი, რა მოიფიქრა: მისდგა ჯერ უმწიფარ, მწვანე ბლებს, კუნწულები ბლისვე ფოთლებით ამოფენილ, მოწნულ კალათაში ჩააწყო და იმ იმედით, თან მახვს მოვიმადლიერებ, თანაც ბლის ჭამაზე თათს საერთოდ ავადებინებო, თავისი საზრიანობით კმაყოფილმა და მხრებში ამაყად გაშლილმა პირდაპირ მეზობლის სოროს მიაშურა.

მართალია, მახვს ბალი არასდროს გაესინჯა, მაგრამ მკვახეს და მწიფეს მშვენივრად არჩევდა, ამიტომაც წავს ისე, ზრდილობისთვის გამოართვა კალათა, უმწიფარ ბლებს არც გაკარებია; წავი მეზობელს მალევე შეეხმინა.

– აბა, მახვო რას იტყვი, როგორ მოგეწონა ჩემი ბალიო.

მაჩვმა იფიქრა: ვინ იცის, რამდენი უშრომია, ჩემ გამო რამდენი უწვალა და, მკვახეს მწიფეში თუ ვერ არჩევს, რა მაგისი ბრალიაო, ამიტომაც მირთმეული ნობათისთვის მაინც გულწრფელი მადლობა გადაუხადა.

გადაირია წავი, თათები თავში შემოირტყა, რახან მახვს ერთიც არ დაუჩივლია, ეტყობა, ეს ბალი არც მკვახეა ურიგო, მაშინვე დაჰკრა ფეხი და სულ რამდენიმე წამში ბლის ხეს კენწეროზე მოექცა.

მერე გავმადლდი,
გგონიათ – ნელა?
ერთ წუთში გავხდი
კარადისხელა!..

და ავისრულეთ,
ვინც რა ინატრეთ!

სულ ყველა სახლში
ჩავრთე სინათლე,

ბექას ვაჩუქე
ლამაზი ბურთი,

ნინოს – ნაყინით
პირსავსე ყუთი.

მწიფე, მკვახე, ტკბილი, მუავე, თუნდაც მწა-
რე, თუნდაც მწკლარტე, მოკლედ, კურკა და ყუნწი, რაც ჰქონდა,
წავმა პირში ერთიანად გაიქანა. ამის მერე რა გასაკვირია და მალე,
სულ, სულ მალე ხარბ წავს ტკივილისგან სახე დაემანჭა,
კიდევ კარგი, მაჩვმა იყოჩადა, წამით არ შეეყოვნებულა, როგორც კი წავმა – ვაი,
მიშველეთო – დაიკვნესა, იმწამსვე ექიმს მოუხმო.

ნეტავ გამეყო ბალი,
თავზე ჯავრობდა წავი.
გაუმადრობის გამო,
შარში გავხვიე თავი, –

თათში მწვანე, ბლანტი წამლით სავსე კოვზმომარჯვებული ექიმის დანახვისთანა-
ვე ავიშვიშდა წავი...

სულხანს – მანქანა,

ჯინსი – ბესიას,

ბებოს და ბაბუს –
დიდი პენსია!

ღურა

ბია

ჭი

ღბი

შეადგინე
9 სიტყვა
როგორც
„ბე“-თი იწყება

რი

ბე

ბი

ღი

რე

ჭედი

ღი

დიდი ხნის წინათ ჩვენმა საყვარელმა პოეტმა და მეგობარმა **გივი ჭიჭინაძემ** ჟურნალ „დილის“ რედაქციას ბავშვური გულმოდგინებით გადანიშნული და აკინძული თავისი მშვენიერი ლექსების კრებული უსახსოვრა.

წელს ამ დიდებულ საბავშვო პოეტს 80 წელი შეუსრულდებოდა. იუბილეს აღსანიშნავად გთავაზობთ იმ ლამაზი კრებულიდან ამოკრებილ, მისივე ხელით დანიშნულ ლექსებს, რომლებიც ჩვენმა მხატვარმა, თეა მიქაიამ გააფორმა.

**რა თქვა ანომ ვანოზე და
ვანომ ანოზე**

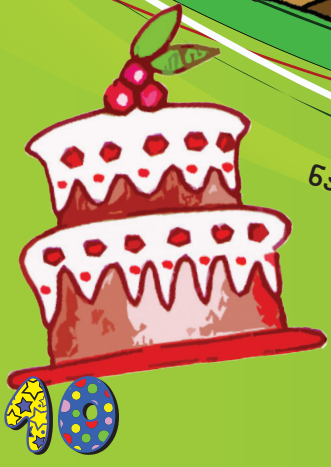
ანომა თქვა ვანოზე,
 შეუძლია ვანოსო,
 ინაცროს და ავდარში
 მზე ამოიყვანოსო...
 ვანომა თქვა: – რას ამბობს,
 ეგ სად შემიძლიაო?
 ან მზის ნაცვრა რად შინდა,
 ანო ღვითონ მზევასო.

მტლა მტი

მტლარბო, მტლარბო, ჭაცვია,
 ეს რაქურჭი ვაცვია?!
 დამატანრეს თიბები
 მაგ ჩხუცუნა ნემსებმა...
 ნეცავ, შენი დედიკო
 როგორ გეაღერსება?

მხატვარი
თეა მიქაია

ნათიას – ტორტი,
 თოჯინა – ლელას,

ფერად-ფერადი
 ნიგნები – ყველას...

სულელი ჭილყვავი

ყოველდღე ეკითხებოდა
 ჭილყვავს კაცთან ჭილყვავი:
 - დედი, თელს კვერცხში რომ ვიჭექ,
 იქას ჭილყვავი ვიყავი?
 - ჭილყვავი იყავ, ჭილყვავი! -
 კარგი, დამალე საშინლად...
 - დედი, ჭილყვავი ვიჭნები,
 რომ გავიზნდეში მაშინაც? -
 დედაშ იჭიჭრას! ეს ბრიყვი
 ბოლოს მომიღებს კითხვებით!
 და ასე უთხრა: - დამოვიდდი,
 მაშინ ბუღბუღი იჭნები!

მინდვრის დედოფალი

გამოფარვაცდა პეპელა,
 ყვავილეხს უძღვნა სალამი...
 იამ საუზმე მიასთვა,
 ზაღახმა ასვა ცვარ-ნამი.
 წყარომ უძღელს რატ-რაკით!
 - რატარგი ხარო, რატარგი!
 მზემ გადმოხედა ცხრასფელამ,
 მინდვრის დედოფლად ჩათვალა.

გავიღვიძე და
 ვარ დედისერთა!
 ბუზლუნებს დედა:
 - გაძვირდა დენი!
 ბაბუა გაზრდილ
 პენსიას ელის,

და გავუხარე
 დედ-მამას გული -
 და-ძმის საყიდლად
 რომ არ აქვთ ფული,
 გოგო და ბიჭი
 ვაჩუქე ერთად!..

ბებო ცარიელ
 ტომარას ფერთხავს...
 დავბრუნდებოდე
 სიზმარში, ნეტა!

ჩიცო, ჩიცო, თქვინ ჩიცო, სამშობლოსკენ ვზინდი, ვზინდი...

ჟურნალი „დილა“ წარმატებებს უსურვებს საფრანგეთში, ქალაქ პუატიეში, კულტურულ-საგანმანათლებლო ასოციაცია „ივერიასთან“ არსებულ ქართული ცეკვის ანსამბლ „ივერიას“, მის ყველა წევრს და ანსამბლის ხელმძღვანელს მანუჩარ ძიგუას.

გვსურს, მალე საქართველოშიც გიხილოთ, რათა თქვენი თანატოლები დატკბნენ თქვენი ხელოვნებით.

ოთარ სურგულაძე

ჩიქო ვაძრუებო სამშობლოში

სამშობლოსკენ მოიხქარის
ბედის ურჩი შოშია,
მხოლოდ ერთი ფიქრი ტანჯავს,
სამშობლოს ნახვა „შია“.

წინ ზღვა გადაედობა,
ეუბნება თოლია:

- თავი ხომ არ გაგვიწირავს,
იქნებ, იქით თოვლია!
- მე სამშობლოს სიევარული,
ვიცი, მაინც ვამატებოხს,

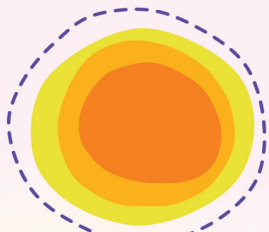
ჩემი ქვეყნის მთებს და ზეცას
არასოდეს არ დავთმობ!
ზღვას გასცდა და ხშირი ნისლი
ჯიქურ გადაედობა,
- საით მიგიქარია,
იქნებ, იქით ქარია!
- მე სამშობლოს სიევარული
ქარსაც დამძღვევინებს,
უსამშობლოდ სხვაგან ეოფნას
ვერარა მაიძულებს!

110

110

110

ხვარის საქართველო

თათუ პარათაშვილი

36-ე საჯაროს სკოლის VI კლასის მოსწავლე

ბუზღუნა

იყო ერთი გოგონა, რომელსაც ბუზღუნას ეძახდნენ, რადგანარასდროს არაფერი მოსწონდა: – ეს არ მინდა, ის არ მინდა... – გაიძახოდა დღედაღამ. მეგობარიც არ ჰყავდა, რადგან არავის მოსწონდა მისი საქციელი.

ერთ დღეს ბუზღუნა დედას გაუნაწყენდა და ტყეში წავიდა გასართობად. გზად ბაჭია შემოხვდა. გოგონამ შესთავაზა, ვითამაშოთო. კურდღელმა ყურიც არ ათხოვა, ბუზღუნებთან არ მსურს თამაშო და ტყისკენ გაიქცა. ბუზღუნა დიდად არ შეუწუხებია ამ ამბავს, მშვიდად გააგრძელა გზა. ცოტა ხანში მელია შემოეყარა. მასაც შესთავაზა გოგონამ, ვითამაშოთო, მაგრამ მელიამ პირში მიახალა: ბუზღუნასთან როგორ ვითამაშო? – და გაშორდა. მელიის სიტყვებმა, ცოტა არ იყოს, შეაკრთო ბუზღუნა, მაგრამ იხტიბარი არ გაიტყუა და მარტომ დაიწყო თამაში. მალე მობეზრდა და იქვე, ხის კუნძზე ჩამოჯდა. დამდებოდა. ბუზღუნა შიშმა აიტანა, თან მოშივდა, დედაც მოენატრა და ატირდა. უცებ ხმა მოესმა:

– რატომ ტირი, ბუზღუნა?

გოგონამ მიიხედ-მოიხედა, მაგრამ ვერაფერს დაინახა. ხმა კვლავ მოესმა:

– რა გატირებს, ბუზღუნა?

მის წინ თეთრწვერა მოხუცი იდგა და ალერსით უყურებდა.

– შინ დაბრუნება გინდა? – ჰკითხა მოხუცმა.

ბუზღუნამ თავი დაუქნია.

მოხუცმა ხის ფოთოლი მოწყვიტა, გოგონას გაუწოდა და უთხრა:

– თუ პირობას დადებ, რომ ძველებურად აღარ მოიქცევი და აღარ

იბუზღუნებ, როგორც კი ხელს შეახებ, ეს ფოთოლი ნატვრას შეგისრულებს.

გოგონამ თავი დაუქნია და ფოთოლი გამართავა. მართლაც, შეახოთუარა ხელი, მაშინვე სახლის კართან აღმოჩნდა.

მის წინ სახეგაბრწყინებული დედა იდგა. ბუზღუნა დედას გადაეხვია და სთხოვა:

– მაპატიე, დედა?!

ცუჩის სიკეთა

მელიამ ტურას შესჩივლა,
გადავიტყუვე თათიო,
შენს მეტი ვინ მევახს მშველელი,
მემდურის დრუნჩა დათვიო.

საჭმელიც ვერ მიმოვია,
ვერ შევძელ სინარულიო,
ტკივილმა სული გამაძრო,
შიმშილით მიმდის გულიო.

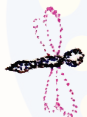
ტურამ საბრალო მელიას,
როგორც მეგობრის ვაღია,
მოურბენინა წამალი,
ვასმად მიართვა ვარია.

ავადმეოფს უთხრა: მძობილო,
არ გამიტყუო ხათრიო,
და ჩემთან დარჩი, სანამ არ
მოგიშუშდება თათიო!

მხატვარი
როანა ხელაგია

ათი დღის თავსე მელიის
თათს აღარ აჩნდა იარა.
ტურის მადლმა და სიკეთემ
ქვეყანა შემოიარა.

თურმე მეფას რომ ეძინა,
ტურნა მთელი ხმით კიოდა:
დავანურეო მშიერი,
გავათბე, როცა სციოდა,
ჩემს სახლში შევიფარეო,
სიმწრის ცრემლი რომ სდიოდა,
ვუეჩიმეო, ვუწამლე,
თათი რომ ძლიერ სტკიოდა...

დათვის ყოველ ღამით ესმოდა
ბუნავში ტურის კივილი,
თუ ვსურთ, გავიმხელთ, რა იყო
ბაჯბაჯას გულისტკივილი:

რა ფასი აქვსო სიკეთეს,
ჩაღადაც არ ღირს მადლიო,
თუ ჩუმად არ დაგიტყნავს,
თუ ვინმეს დაამადლიო.

დაზიარინი

მშობლის დღიური: აღზრდა დაკვირვებით

მარიამ მეტრეველი

ზრდასრულთა ერთი ნაწილისთვის დღიური ბავშვობის მხიარულ გატაცებასთან ასოცირდება – მეგობრობის დღიურთან, რომელიც ბევრ ჩვენს საიდუმლოსა და სამომავლო გეგმას სათუთად ინახავდა. სხვებს დღიური სასკოლო ცხოვრებას ახსენებს – იმ მწარე გამოცდილებას, როცა მშობლებთან ჩვენი „ცუდი საქციელის“ შესახებ ამბების მიმტანი სწორედ დღიური იყო. მიუხედავად იმისა, როგორ ემოციებს აღძრავს დღიური ჩვენში – დადებითს თუ უარყოფითს – ზრდასრულთა მნიშვნელოვანი ნაწილისთვის (მაგრამ არა მშობლებისთვის) ის წარსულია.

საქართველოში მშობლის მიერ დღიურის წარმოების ფაქტები არცთუ ხშირია, რაც, რა თქმა უნდა, სამწუხაროა. მშობლის დღიური გაცილებით უფრო მეტ ფუნქციას ითავსებს, ვიდრე, უბრალოდ, ოცნებების სკივრი ან სადამსჯელო სასკოლო ინვენტარი. მშობლის დღიური ბევრს ბავშვობიდან გადმოსულს და ბევრსაც სრულიად ახალს, ზრდასრულობასთან ერთად შექმნილ ფუნქციას ემსახურება. ეს არის წარსულის პასუხები იმაზე, როგორ გაფუძვლავდეთ აღზრდის სირთულეებს მომავალში. ქვემოთ სწორედ დღიურის ძირითად ფუნქციებს და მისი წარმოების წესებს გაგაცნობთ.

დღიური – თქვენი შვილის ჯანმრთელობის ისტორია. ბავშვის ცხოვრებაში ბევრი მნიშვნელოვანი მომენტი – დაწყებული ისეთი წარმატებითა და სიხარულით, როგორიც არის პირველი „აღუ“ და დამთავრებული ისეთი არსასურველი ფაქტებით, როგორიც პირველი სიცხე ან პირველი გაციებაა.

დღეს და ამჟამად ყველა მშობელი დარწმუნებულია, რომ არასდროს დაავინყდება ეს „აღუ“, ვერასდროს დაივინყებს შვილის ჯანმრთელობის პრობლემის გამო განცდილ ტკივილს. სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ,

ჩვენი მეხსიერება ყველა ფაქტსა თუ მოვლენას არ ინახავს. პირველი „აღუ“ ფერმკრთალდება „დედა“-ს გაგონებისას; პირველი გაციება გვავინყდება, რადგან ჩვენ პატარაზე შფოთვისთვის მუდმივად გვაქვს ახალი მიზეზები. ეს ნორმალურია.

დავინყებული ინფორმაცია შესაძლებელია მნიშვნელოვანი იყოს ცხოვრების მომავალ ეტაპებზე, სწორედ ამიტომ უნდა ვანარმოოთ დღიური – დღიური ამ მნიშვნელოვანი ფაქტების აღრიცხვაში გვეხმარება და გვაძლევს შესაძლებლობას, კიდევ ერთხელ განვიცადოთ მივინყებული „აღუ“-ს სიხარული და, რა თქმა უნდა, დავიცვათ ჩვენი პატარას ჯანმრთელობა.

გაითვალისწინეთ:

- არ არის აუცილებელი (ალბათ, შეუძლებელიც არის) ყველა დღე დეტალურად აღწეროთ.
- ჩაინიშნეთ მნიშვნელოვანი ფაქტები – ახალი მოვლენები თქვენი პატარას ცხოვრებიდან; მოვლენები, რომლებმაც სიხარული ან ტკივილი მოგანიჭათ.
- სამ წლამდე სამ თვეში ერთხელ, ხოლო სამი წლიდან ექვს თვეში ერთხელ დეტალურად აღწერეთ ბავშვის უნარ-ჩვევები (აღწერეთ, როგორ მეტყველებს, როგორ თამაშობს, როგორ ემსახურება საკუთარ თავს, როგორ ურთიერთობას ამყარებს ადამიანებთან, რითია დაინტერესებული, რა სირთულეებმა იჩინა თავი აღზრდის ამ ეტაპზე).

დღიური – აღზრდის სირთულეებთან გამკლავების ინსტრუმენტი. ხშირად ფიქრობენ, რომ რთულია გაიგო, რა უნდა ახალშობილს; ყველაფერი მარტივდება, როცა ბავშვი მეტყველებს იწყებს, რადგან ახლას თავად გეტყვით, რა სურს. ვფიქრობ, ეს მცდარი შეხედულებაა. რა თქმა უნდა, მეტყველება ამარტივებს მშობლისა და ბავშვის ურთიერთობას, მაგრამ ადამიანის ცხოვრებაში ყოველთვის მოიძებნება მოთხოვნილებები თუ სურვილები, რომლის გამოთქმასაც ის ვერ შეძლებს; ყოველთვის იქნება ქცევები, რომელთა მიზეზის მოძებნა მშობელს გაუჭირდება.

ახალშობილის მოთხოვნილებები დიდნი-
ლად ფიზიოლოგიით განისაზღვრება, ამი-
ტომ მშობლისთვის შედარებით მარტივი
მისახვედრია, რატომ ტირის პატარა (მაგ.
შია, წყურია, ეძინება). ზრდასთან ერთად
მოთხოვნილებების არსენალიც იზრდე-
ბა და ფიზიოლოგიური მოთხოვნილებების
გვერდით სოციალური მოთხოვნილებები
(მაგ. თანატოლებთან ურთიერთობის, ახა-
ლი სათამაშოს შექმნის და სხვ.) იმკვიდრებს
თავს. შედეგად სულ უფრო გვიჭირს ბავშ-
ვის ქცევების მიზეზების გარკვევა. ხოლო,
თუ მიზეზი არ ვიცით, პრობლემურ ქცე-
ვას ვერ შევცვლით. შესაბამისად, ვერ შევ-
ძლებთ შვილის „სწორად“ აღზრდას: მისი
„ცუდი“ საქციელის სასურველი ქცევებით
ჩანაცვლებას. ამ სირთულის დაძლევაშიც
დღიური დაგვეხმარება.

ასეთი ცხრილი თქვენი და ბავშვის მოქმე-
დებების გააზრებისა და პრობლემური ქცე-
ვის მიზეზების დადგენის შესაძლებლობას
მოგცემთ - ეს კი პირველი და აუცილებელი

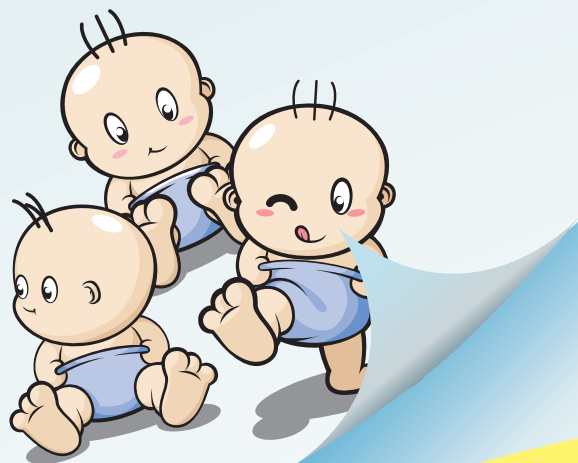
ნაბიჯია არასასურველი ქცევის შე-
საცვლელად. თუ თქვენ ვერ შეძლებთ
გარკვეული სირთულის გადალახვას,
თქვენ მიერ ჩანიშნული ინფორმაცია სპე-
ციალისტს დაეხმარება თქვენი პრობლემის
ეფექტურად გადაწყვეტაში.

დღიური – განუხორციელებელი იდეა.
შესაძლებელია დღეს თქვენთვის წარმოუდ-
გენელია დღიურის წარმოება. თქვენი პო-
ზიცია სრულიად გასაგებია – დრო ყველა
მშობლისთვის ფუფუნებაა. მაგრამ, რო-
გორც უკვე ითქვა, ყველა დეტალის აღწერა
და ყოველდღიურად წერა არ არის საჭირო.

ვფიქრობ, ხშირად უზიარებთ მეგობრებს
იმ ინფორმაციას, რომლის დღიურში აღ-
წერასაც ჩვენ გირჩევთ. მიიღეთ დღიური,
როგორც მეგობარი, რომელსაც არაფერი
ავიწყდება და რომელიც ყოველთვის თქვენ-
თან არის, ყოველთვის მზად არის შეგახ-
სენოთ მნიშვნელოვანი დეტალები თქვენი
შვილის ცხოვრებიდან და ამ გზით დაგეხ-
მაროთ ახალი სირთულეების გადალახვაში.

თარიღი და დრო	პრობლემური ქცევის აღწერა (რა გააკეთა ბავშვმა)	წინმსწრები მოვლენა (რა მოხდა უშუალოდ ბავშვის ამ ქცევის გამოვლენამდე)	თანამდევნი რეაქცია (თქვენ როგორ უპასუხებთ ბავშვის ცუდ საქციელს)

საკმარისია რამდენიმე თვე
მისდიოთ ზემოთ მითითებულ რე-
კომენდაციებს და დარწმუნდებით,
რომ დღიური თქვენ დროს დაზო-
გავს, მრავალ სირთულეს ეფექ-
ტურად გადაგალახვინებთ და ბევრ
ბედნიერ მოგონებას გაჩუქებთ.

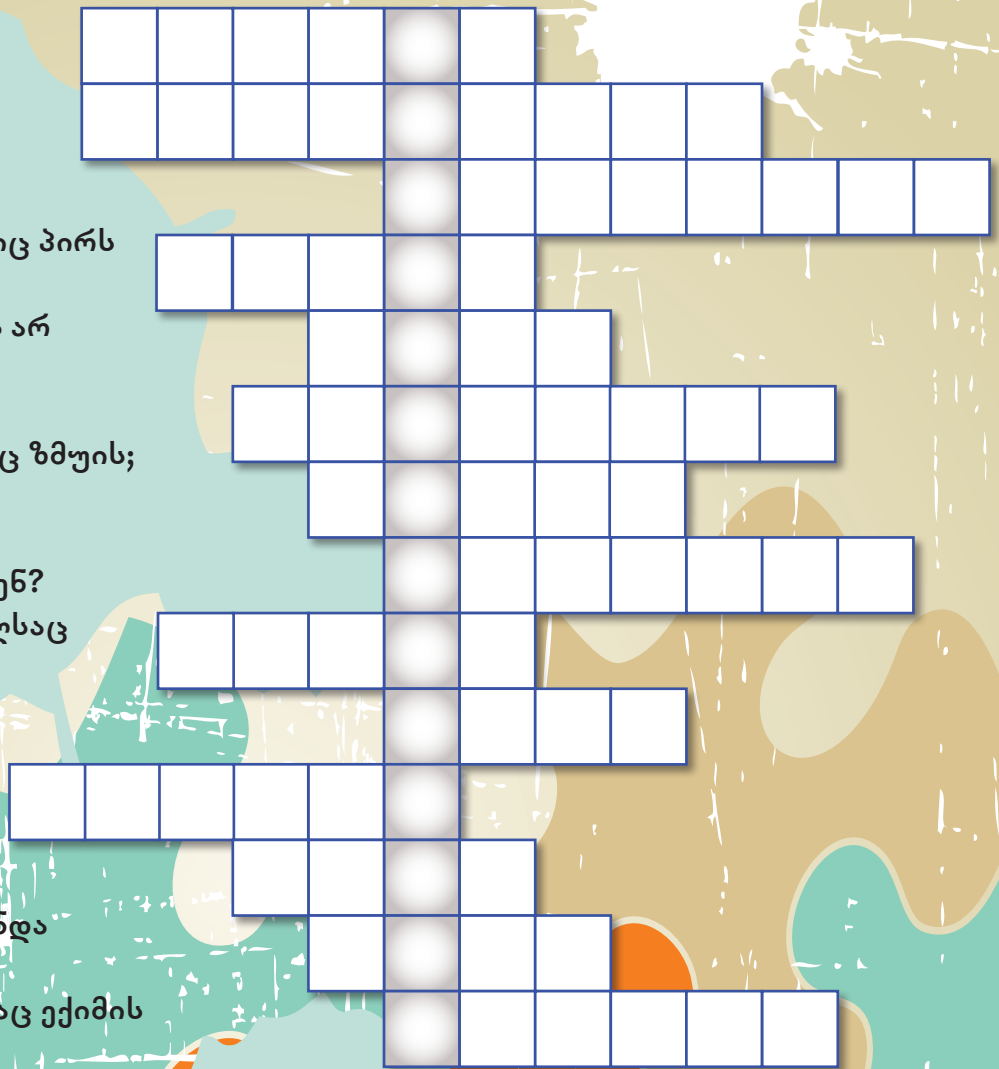
დასავსე სახეების გაცნობა

კრისტოტი

ამ კროსვორდს მხოლოდ
ის შეავსებს, ვინც
ჟურნალის ყველა
გვერდს ყურადღებით
წაიკითხავს.

1. წითელი პარკუჭანა, რომელიც პირს დაგინვავს;
2. ბრაზობს, როდესაც წესრიგს არ იცავენ;
3. რა იტკინა ტურამ?
4. შინაური ცხოველი, რომელიც ზმუის;
5. მელიას მკურნალი;
6. რა ერქვა იხვს?
7. ვინ მიიჩქარის სამშობლოსკენ?
8. გოგონას მეტსახელი, რომელსაც არაფერი არ მოსწონს;
9. რა აჩუქეს ბექას?
10. მუცელგოდორა, რომელსაც ბაგუნი აუყენეს?
11. ცხოველი, რომელსაც ნემსებიანი ქურქი აცვია;
12. მაჩვს რომელი ხილი არ ჰქონდა გასინჯული?
13. მსუნავი ცხოველი, რომელსაც ექიმის დახმარება დასჭირდა
14. როგორი იყო ჭილყვავი?

გამოიცნონ პატარეზმა

მზია ჩხეტიანი

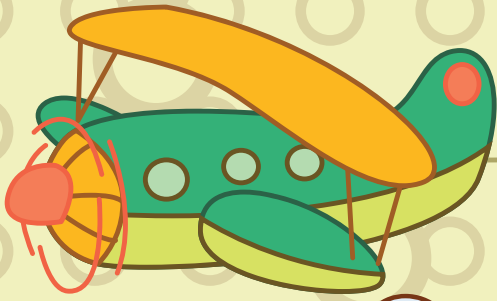
ნამცეცა და ტანწვრილი
გზაზე მიდის ყმანვილი,
წელში გამოწკეპილი,
ხალათშემოტკეცილი.
ზურგზე ადევს ტვირთი,
გზას შინისკენ მისდევს,
იმხელაა ტვირთი,
აღარც კი ჩანს ტვირთქვეშ.

ეს წითელი პარკუჭანა
ვინ დაკიდა კარს უკანა?!
პირიც დამწვა,
ცხვირიც დამწვა,
წამომთხარა ლამის თვალი,
მახველა და მაცემინა,
ძლივს გადავრჩი მე სანყალი.

დაჰკრეს მუცელგოდორასა,
აუყენეს ბაგუნი,
ირგლივ ყველა დავლურს უვლის,
შენ კი საით, თაგუნი?

დილა

მარიაშ
დანელია

დავით
მალრაძე

მარიაშ
მაისაშვილი

გამოიწერეთ
ჟურნალი „დილა“
ამისთვის საჭიროა დარეკოთ ან
მიაკითხოთ პრესის გავრცელების
სააგენტოებს:

elva.ge
ტელ: 2 38 26 73;
2 38 26 74;

საქ. პრესა+
ტელ: 2 51 85 18.
ჟურნალი გამოდის თვეში ერ-
თხელ: საცალო გასაყიდი ფასია 2
ლარი, ექვსი თვით – 12 ლარი.

მთავარი რედაქტორი: ლოლო ნიჰნიჰაძე
 ნახატი ყდაზე: კესო ფრანგიშვილის
 მის.: ზანდუკელის ქ. 1, ტელ.: 2 93 69 77
<http://www.dila.ge>, ელ-ფოსტა: dila1904@yahoo.com, facebook: საბავშვო გამომცემლობა დილა
 ფასი: 2 ლარი